

eller flere Centralstillinger, som man har indtaget, søger, naar Angrebepunktet er udpræget, at føre Tropperne derhen saa hurtigt som muligt. Herved spiller naturligvis Forbindelsesmidlernes Godhed en ganske overordentlig Rolle, særlig Jernbanerne, og i saa Henseende staar der her endnu vistnok en Del tilbage at ønske. Hvilken ligger nærmest i, at vore Jernbaner gjenneemgaende ere ensporede. Smidlertid vil det mulig erindres, at der for nogle Aar siden gjordes et Forsøg paa at faae en Jernbaneplan bragt tilveie. Det mislykkedes ganske vist dengang af Hensyn til den politiske Stilling, men paa den anden Side var der stor Enighed her i Thinget om dens Brugbarhed, og det har vist sig senere, at man har fulgt den saa temmelig nøie, at der er Haab om, at man i en ikke saa fjærr liggende Fremtid vil komme tilbage til den ogsaa for de sjællandske Jernbaners Vedkommende, og jeg vil sige, at naar disse Baner, som vi have bygget imod Syd, imod Sydvest og imod Nordvest, blive forbundne med hinanden ved en Bane gennem Odsherred over Syderup og Slagelse til Næstved, vil der derved for en meget stor Del være raadet Bod paa Cabinet af tosporede Jernbaner, idet man nemlig da vil være istand til dels at føre Tropperne nærmere ud til Kysten og dels ikke vil behøve den samme Bane til at lade de tomme Vogne kjøre tilbage paa, men kan lade dem kjøre rundt ad en af de andre Baner til Udgangspunktet. Hvilken Forstjæl der er med Hensyn til Transportevnen mellem en saadan enkelt- og dobbeltsporet Jernbane, ville de Herrer let kunne faae en Ide om, naar jeg siger dem, at disse forhold sig som 1 til mellem 3 og 4, det vil med andre Ord sige, at, medens man paa en ensporet Bane kan i Løbet af en Time sætte eet Tog i Bevægelse i den angivne Retning, vil man i den samme Tid kunne sætte mellem 3 og 4 Tog i Bevægelse, naar Banen er tosporet, eller naar man overhovedet ikke behøver at lade de tomme Vogne gaa tilbage ad den samme Vej, det vil altså være muligt til det truede Punkt med en ensporet Bane kun at kunne tilføre Forvaret ved Kysten een Afdeling, men at man i samme Tid vil kunne tilføre mellem tre og fire Afdelinger paa en dobbeltsporet Bane. Jeg mener altsaa, at de materielle Interesser efterhaanden og meget snart ville frembringe et saadant Forhold i den Henseende, at man fra Krigsbestyrelsens Side ikke vil behøve nu at træffe særlige Foranstaltninger. Tilbage staar da Spørgsmaalet om, hvad der saa skal gjøres, naar det ikke er lykkedes at fæste Fjenden ved et Angreb, rettet mod hans Vandgangspunkt, og Spørgsmaalet

forekommer mig da kun at kunne besvares paa een Maade, nemlig derhen, at der er ikke Andet for den Afdeling, der har udført dette mislykkede Angreb, at gjøre, end at gaa tilbage mod Kjøbenhavn og væbte denne Vy saa længe som mulig. Jeg ser ikke, at der er nogen anden Opgave, der kan stilles den. Hvorledes imidlertid Tilstanden vil blive, naar den tildels ubelagte Hær kommer tilbage til et ubefæstet Kjøbenhavn, deraf har jeg søgt ved en tidligere Leilighed at give et saa tro Billede som mulig, og jeg tror ikke, at dette dengang var synderlig tilfredsstillende for Nogen her i denne Forsamling. Jeg skal derfor ikke gjentage det her. Det er øiensynligt, at den eneste Maade, paa hvilken man da kan fikre sig imod en meget uheldig Kalamitet vil være den, at skjærme den tilbagegaaende Hærafdeling ved, at den bag en passende Befæstning kan finde Vy, saaledes at den der er istand til at rekreere sig, for paany at byde Fjenden Spidsen, eller, om saa maa være, kæmpe den sidste Kamp, uden at den er paavirket af den Vys store Befolkning, som den under andre Forhold vil have meget ondt ved at beskytte. Naar man nu spørger, hvorledes skal denne Befæstning være, svarer jeg, at Idealet selvfølgelig er en stærk Fæstning. Jo stærkere, jo bedre, og hvorfor? Fordi jo stærkere Fæstningen er, desto mere kan den overlades til sig selv. Det er ikke saaledes, som en æret Taler her foran mente, at jo stærkere Fæstningen er, jo flere Kræfter maa der til; tværtimod, det Omvendte er netop Tilfældet. Som sagt, Idealet er en stærk Befæstning. Det Nødvendige, og det er jo det, vi søge her, det absolut Nødvendige er en befæstet Stilling, en befæstet Veir foran Kjøbenhavn, hvis Hovedstøttepunkter maa være tilstede i Fredstid, og til hvilke man da under alvorlige Forhold vil kunne støtte en Række af provisoriske eller Feltbefæstninger. Det er efter min Mening det absolut Nødvendige, men det er naturligvis klart, at en fuldstændig Fæstning har sine meget store Fordele. Naar jeg nu, efter at have anstillet disse Betragtninger, tillader mig at gjøre en Sammenligning mellem de her fremsatte Forbringinger og dem, som Lovforslaget fremsætter, vil jeg først udtale min Glæde over, at i samme i Spidsen er stillet Udvidelsen af Kjøbenhavns Søbefæstning med tilhørende Befæstning, og jeg vil sige, at, dersom man for 13½ Million Kr. tror at være istand til at kunne faae en virkelig Sikkerhed i saa Henseende, vil jeg ansæ det for at være saare billigt Kjøb. Jeg har næret nogen Tvivl i sidstnævnte Henseende, men efter de Udtalelser, der ere komne fra den høitærede Krigs- og